

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi E.B. o wznowienie postępowań
w sprawach z powództwa E.B. i B.P.
przeciwko Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej P. w W.
o ustalenie nieważności umowy, przydział lokalu i ustanowienie spółdzielczego
własnościowego prawa do lokalu,
zakończonych prawomocnymi wyrokami Sądu Apelacyjnego
z dnia 6 lipca 2009 r., sygn. [...] i [...],
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 26 sierpnia 2009 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 28 stycznia 2009 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 28 stycznia 2009 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowań zakończonych jego wyrokami z dnia 6 lipca 2006 r., wniesioną przez E.B. W jego cenie nie zachodziła bowiem żadna z podstaw wznowienia postępowania powołanych przez skarżącą.

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca zarzuciła nieważność postępowania oraz naruszenie art. 410 § 1 oraz art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 316, 361 i 406 k.p.c. i wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca podniosła zasadnie, że Sąd Apelacyjny naruszył przepisy postępowania z uwagi na niedoręczenie jej opisu odpowiedzi na skargę. Jednakże w sytuacji, gdy zaskarżone postanowienie zostało wydane na rozprawie, po wniesieniu odpowiedzi na skargę, na której była obecna skarżąca i jej zawodowy pełnomocnik, nie można przyjąć, że uchybienie to pozbawiło skarżącą możliwości obrony jej praw. Nie zachodziła zatem zarzucana przez skarżącą nieważność postępowania. Wskazane wyżej naruszenie przepisów postępowania mogło mieć natomiast wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia, tym bardziej, że skarżącej nie poinformowano także o wniesieniu odpowiedzi na skargę. Wymagało to jednak wykazania przez skarżącą, czego nie uczyniła.

Sąd Apelacyjny zasadnie stwierdził, że skarżąca powołała się na trzy podstawy wznowienia postępowania. Prawidłowo ocenił również, że powoływanie się na wydanie wyroku na podstawie fałszywych zeznań prezesa pozwanej spółdzielni należało zakwalifikować jako podstawę wznowienia określoną w art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. Trafne było stwierdzenie, że ta podstawa wznowienia nie zachodziła, skoro skarżąca nie wskazała okoliczności wymienionych w art. 404, umożliwiających wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił również, że wznowienia postępowania nie uzasadniało powołanie się przez skarżącą na nowe fakty i dowody, którymi były ustanowienie na rzecz spółdzielni użytkownika wieczystego i potwierdzające to

dowody w postaci decyzji o ustanowieniu użytkowania wieczystego i aktu notarialnego. Zasadnie odwołał się do stanowiska, że niemożność skorzystania z określonego środka dowodowego nie zachodzi wówczas, gdy istniała obiektywna możliwość jego powołania, a strona nie uczyniła tego z przyczyn leżących po jej stronie, takich jak opieszałość czy zaniedbanie. Dowody, na które powoływała się skarżąca były ujawnione w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości i należy podzielić ocenę Sądu Apelacyjnego, że przy dołożeniu należytej staranności mogły być przez nią wykryte już w toku postępowań, których dotyczył wniosek o wznowienie postępowania, uwzględniając, że księgi wieczyste są jawne.

Nie można podzielić natomiast oceny Sądu Apelacyjnego, że odrzucenie skargi było uzasadnione także w odniesieniu do podstawy związanej z twierdzeniem o wydaniu wyroku na podstawie podrobionych dokumentów. Sąd Apelacyjny odwołał się do art. 409 k.p. c. i podkreślił, że strona ma obowiązek wskazać uzasadnienie podstaw wznowienia postępowania, a skarżąca nie wskazała okoliczności, na podstawie których można wnosić o prawdopodobieństwie istnienia tej podstawy wznowienia. Art. 409 do wymogów skargi zalicza istotnie wskazanie podstawy wznowienia i jej uzasadnienie. Są to jednak wymogi, które podlegają uzupełnieniu. Skarżąca nie była wzywana o ich uzupełnienie. Brak było zatem podstaw do odrzucenia skargi w związku ze stwierdzeniem wystąpienia tego rodzaju jej braków formalnych. Nadto treść skargi, wbrew ocenie Sądu, zawiera powołanie okoliczności mających świadczyć o sfałszowaniu dokumentów. Skarżąca podnosiła bowiem, że o ich sfałszowaniu świadczy sposób ustanowienia użytkowania wieczystego wskazujący, że spółdzielnia nie poniosła kosztów nabycia i uzbrojenia gruntów. Dla wykazania tej okoliczności powołała wskazane wyżej nowe dowody w postaci aktu notarialnego i decyzji dotyczących ustanowienia użytkowania wieczystego. Pominięcie tych okoliczności przy dokonaniu oceny o nieistnieniu podstawy wznowienia związanej z oparciem wyroku o dokument podrobiony nakazywało uznanie zarzutu naruszenia art. 410 § 1 k.p.c. za usprawiedliwiony.

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.